

WMFKOEPPEL

Driemaandelijks tijdschrift van de West-Vlaamse Milieufederatie vzw
Nummer 2 - april- mei- juni 2015 - jaargang 10
Verantwoordelijke uitgever : Eric Vandorpe, Standaardmolen 20, Kuurne

WMFkoepel

WMFkoepel is het driemaandelijks tijdschrift van de West-Vlaamse Milieufederatie vzw (WMF).

10e jaargang- nummer 2- 2e trimester 2015

Verantwoordelijke uitgever

Eric Vandorpe, Standaardmolen 20, 8520 Kuurne

Werken mee aan dit nummer

Katty De Wilde, Bart Vanwildemeersch, Eric Vandorpe.

Foto's

Vermeld bij de foto's.

Foto voorpagina : Tentoonstelling "Het vergeten dier"
Brugge - Foto : Luc Peet - GAIA

Copyright

Overname van artikels wordt aanbevolen, mits bronvermelding.

Westvlaamse Milieufederatie vzw

De West-Vlaamse Milieufederatie (WMF) vzw is de koepelorganisatie van de West-Vlaamse natuur- en milieuverenigingen en beoogt de bescherming van de natuur en het leefmilieu van West-Vlaanderen. De WMF is in 1996 ontstaan uit het West-Vlaams Overleg en is een onafhankelijke en pluralistische vereniging en heeft geen enkele binding met politieke partijen. WMF is intermediaire partner van de Bond Beter Leefmilieu (BBL) vzw.

Lidmaatschap

Enkel natuur- en milieuverenigingen, werkzaam in West-Vlaanderen kunnen lid worden van de WMF vzw. Dit kan door zich schriftelijk kandidaat te stellen bij de voorzitter van de vzw : eric-vandorpe@scarlet.be.

Bestuursleden

Eric Vandorpe (voorzitter)
Kris Dekeyzer (ondervoorzitter) ;
Martine Langen (secretaris) ;
Marcel Heintjens (penningmeester) ;
Hans Vermeersch (bestuurslid).
Ann Top (bestuurslid).
Peter Hantson (bestuurslid).
Paul De Graeve (bestuurslid).

De West-Vlaamse Milieufederatie vzw is erkend door het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

De werking van de West-Vlaamse Milieufederatie vzw wordt gesteund door :

WMF-vertegenwoordigers :

Provinciale Mineraad West-Vlaanderen :

kris.dekeyzer@vives.be (voorzitter) ;
peter.hantson@skynet.be ;
gabriel.vandemaele@telenet.be ;
bart.vanwildemeersch@wmfkoepel.be ;
mheintjens@telenet.be

Plaatsvervangers : Martine Langen, Manuel De Witte, Kristina Naeyaert, Ann Top & Katty De Wilde

Provinciale Commissie Ruimtelijke Ordening (PROCORO)

eric-vandorpe@vives.be
katty.de.wilde@wmfkoepel.be
bart.vanwildemeersch@wmfkoepel.be

Inagro Adviesraad Proclam

kris.dekeyzer@vives.be
bart.vanwildemeersch@wmfkoepel.be ;
gabriel.vandemaele@pandora.be ;
manuel.de.witte@telenet.be
peter.hantson@skynet.be

Resoc Brugge

kris.dekeyzer@vives.be
plaatsvervanger : paul.degraeve@skynet.be

Adviescomité openlucht recreatie Westtoer

kris.dekeyzer@vives.be

Bekkenraden Bovenschelde, IJzer en Leie

eric-vandorpe@scarlet.be

SECRETARIAAT

Beenhouwersstraat 7

8000 Brugge

050/707.107

openingsuren

maandag van 8u15 tot 17u15
dinsdag van 8u15 tot 17u15
woensdag van 8u15 tot 12u15
donderdag van 8u15 tot 17u15
vrijdag van 8u15 tot 17u15

secretariaat

secretariaat@wmfkoepel.be

coördinator

katty.de.wilde@wmfkoepel.be

beleidsmedewerker

bart.vanwildemeersch@wmfkoepel.be

www.wmfkoepel.be

Inhoudstafel

Colofon.....2

Inhoudstafel en kalender3

Redactioneel.....4

Afbouw veestapel

Terugblik expo "het vergeten dier"

Koning Albertpark Brugge5

Nieuws van het front

MAP 5, kustpoldergraslanden, PAS-motie.....8

Big Jump

Spring mee voor proper water.....11

Expo Good Planet : Water!12

Milieuraden onder druk

Lokale participatie in een veranderende politieke context.....14

Compacter wonen

Klein maar fijn : de vele voordelen van compacter wonen.....17

Leesvoer voor verandering.....20

Kalender

JULI

- Zaterdag 12 juli 2015

BIG JUMP

Meer info : zie blz.11 van dit tijdschrift

SEPTEMBER

- Maandag 21 september 2015 -

WMF-OVERLEG + INFOSESSIE

Thema : water.

Meer info : secretariaat@wmfkoepel.be

SEPTEMBER

- Woensdag 30 september 2015 -

INFO- & DEBATAVOND PROVINCIALE MINARAAD.

Thema : klimaat en transitie

Meer info : secretariaat@wmfkoepel.be

OKTOBER

- Maandag 19 oktober 2015

ALGEMENE VERGADERING WMF + INFOSESSIE. Thema : bos

Meer info : secretariaat@wmfkoepel.be

Beste lezer,

Midden juni, de periode dat de studenten met examens bezig zijn. Het is een periode die nogal wat stress meebrengt maar als alles goed verloopt zal het ook voldoening geven.

Wat voor de WMF voldoening gaf was de openlucht tentoonstelling in Brugge. Al wie het gaan bekijken is, was vol bewondering en lof over de inhoud, over de opstelling, laat ons zeggen over het geheel.

Zorgen maak ik mij om het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen. Met deze nieuwe term is minister Joke Schauvliege van plan om het nog maar 18 jaar geleden, in 1997, goedgekeurde en zelfs in 2008 voor een laatste keer aangepaste Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV) de nek om te wringen.

Voorafgaand aan dat RSV van 1997 waren er vanaf 1962 gewestplannen opgesteld en in 1977 goedgekeurd. Initiatief en visie kwamen toen van de centrale overheid. Die gewestplannen konden door BPA's aan gewijzigde omstandigheden worden aangepast. Het was de tijd van de Regionale Commissies. Na 20 jaar kwam dan het RSV. Gewest, provincies en gemeenten werkten met structuurplannen, stedenbouwkundige verordeningen en ruimtelijke uitvoeringsplannen. Allemaal materie, waarmee we bezig zijn in de Gecoro's en Procoro.

Nu zijn we nog geen 20 jaar verder en onze minister komt met nieuwe plannen voor de pinnen. Het "Beleidsplan Ruimte Vlaanderen" vertrekt met een "Groenboek Vlaanderen in 2050 : mensenmaat in een metropool" goedgekeurd in 2012. Onlangs werden partners samengebracht om dat Groenboek naar een concreet beleid om te zetten en er een Witboek van te maken. Dat moet dan een beleidsontwikkeling van onderuit worden waarbij participatie primeert.

Er werden tien concrete gebieden in Vlaanderen, twee per provincie, aangeduid waarin werkgroepen de nodige maatregelen voor de volgende tientallen jaren aan de Vlaamse regering zullen voorleggen. De werkgroepen in West-Vlaanderen zijn voor het Oostkustgebied en de Kortrijkse regio.

Ruimte Vlaanderen heeft enkele weken geleden een info-avond georganiseerd over het Groenboek Ruimte Vlaanderen voor de voorzitters en secretarissen van de Gecoro's en schepenen. Hierop werden wij, als betrokken middenveld, niet uitgenodigd. En dan maar spreken van participatie. Redenen genoeg om mij zorgen te maken. Voor alle duidelijkheid wij als WMF zullen de verdere ontwikkeling van dat nieuw beleidsplan verder opvolgen.

Aan alle lezers een fijne vakantie en geniet er met volle teugen van.

Vandorpe Eric
Voorzitter WMF

BEZOEK DE WEST-VLAAMSE MILIEUFEDERATIE NU OOK OP FACEBOOK!

www.facebook.com/wmfkoepel.be

TERUGBLIK EXPO "HET VERGETEN DIER"

BOERDERIJEN GEEN VEEFABRIEKEN

ACHTER DE SCHERMEN VAN DE VEE-INDUSTRIE

In het Koning Albertpark te Brugge kon je van 22 tot 31 mei de openluchttentoonstelling “het vergeten dier” gaan bekijken. De organisaties West-Vlaamse Milieufederatie, Natuurpunt Brugs Ommeland, Natuurpunt Zuid-West-Vlaanderen en Natuurpunt De Torenvalk van het platform Boerderijen, geen veefabrieken brachten samen met GAIA deze Nederlandse fototentoonstelling naar Vlaanderen. Het doel was hiermee nog eens de dringende noodzaak voor de afbouw van de te grote veestapel in de verf te zetten. Het houden van massa’s dieren op kleine oppervlakte en de overmatige vlees- en zuivelconsumptie hebben namelijk nefaste gevolgen voor zowel het welzijn van mens, dier en zelfs de hele planeet. We kijken samen met jullie terug op deze geslaagde actie, die ook de nodige persaandacht kreeg.

Jaarlijks gaan in Vlaanderen meer dan 290 miljoen kippen en bijna 11 miljoen varkens voor de bijl om te voldoen aan onze drang naar vlees. Netjes verpakt, kan je deze dieren aanschaffen in de supermarkt. Om telkens weer goedkoper te produceren, worden processen geoptimaliseerd. Zo kan een zeug nu tot 30 biggen per jaar werpen en worden legkippen nog steeds in kleine ‘verrijkte’ kooien gestopt, met de ruimte van een A4-blad per kip. Deze dieren, die leven achter de muren van de industriële stallen, worden vergeten. Dit, om de consument te voorzien in goedkoop vlees en zuivel. De tentoonstelling toonde deze weggestopte wereld waar dieren opgepakt leven in donkere kale stallen.

De fototentoonstelling “het vergeten dier” is eigendom van de Nederlandse organisaties Varkens in nood en Dier en Recht. Deze dierenrechtenorganisaties zetten zich in voor de dieren in de intensieve veeteelt. Boerderijen, geen veefabrieken kreeg de tentoonstelling gratis van hen in bruikleen. De foto's en teksten, die heel bewust ver van sensatie of gruwelbeelden blijven, maar lieten juist door hun objectiviteit maar weinigen onbewogen. Boerderijen, geen veefabrieken pastte wel enkele foto's aan de Vlaamse context aan en ontwierp er ook nog 2 nieuwe startpanelen bij. De startpanelen gaven een overzicht van de vele problemen, die de vlees- en zuivelindustrie veroorzaken in Vlaanderen, maar ook elders. Verder riepen ze ook op om er zelf iets aan te doen, namelijk : zoveel mogelijk dierlijke producten in je menu vervangen door plantaardige alternatieven, kiezen voor lokale én meer natuurlijke diervriendelijke opties en/of de acties van de deelnemende organisaties steunen.

Boven : startpaneel met woordje uitleg over de gevolgen van de vee-industrie voor mens, dier en planeet + oproep tot actie. Foto : Katty De Wilde. Onder sferbeeld. Foto : Luc Peet. GAIA

De tentoonstelling ging zeker niet onopgemerkt voorbij. Niet alleen kwamen heel wat voorbijgangers en sympatisanten een kijkje nemen, maar we kregen ook heel wat persbelangstelling. Focus WTV, het Nieuwsblad, Het Laatste Nieuws, De Standaard en het Brugse lokale huis aan huis blad Tips besteedden er onder andere aandacht aan. Hendrik Van Damme wijdde er zelfs zijn voorzitterswoordje voor het ABS-ledenblad aan. Daaruit bleek echter duidelijk dat hij niet zelf de tentoonstelling bezocht had, want deze neemt niet de boer op de korrel, maar wel het mechanisme van schaalvergroting en steeds nauwere winstmarges, die in de vee-industrie spelen. Dit alles gaat ten koste van de mens, en ook de landbouwer, het dier en het leefmilieu. De meeste reacties, die we kregen waren dan ook zeer positief. Ook op facebook werd het evenement goed verspreid en mochten we positieve feedback ontvangen. Tot slot waren er ook nog een aantal geïnteresseerden voor het plaatsen van de tentoonstelling op nog andere locaties.

Foto's boven en eronder rechts (met WTV) : Luc Peet - GAIA.

Foto sferbeeld hierboven & tekst artikel : Katty De Wilde.

Foto hieronder : Luc Peet. GAIA

NIEUWS VAN HET FRONT : MAP 5, KUSTPOLDERGRASLANDEN EN PAS-MOTIE

Onze provincie is alom aanwezig in het huidige publieke milieu- en natuurdebat. PAS (Programmatische Aanpak Stikstof), warrelnetten, kustpoldergraslanden en MAP5 (Mestactieplan) zijn enkele van de thema's, die de agenda van minister Schauvliege de afgelopen tijd overhoop smeten. En het ziet er naar uit dat ze hun verstorende werking niet gauw zullen stoppen. We mogen immers verwachten dat de recreatiedruk in de duinen, de waterproblematiek, de Leie-doorgang en de discussie over de open ruimte er nog extra in zullen rommelen. De meest actuele ontwikkelingen in de dossiers MAP5, kustpoldergraslanden en PAS, vatten we even voor je samen.

MAP5: geland?

Jaarlijks stuurt de West-Vlaamse Milieufederatie een persbericht de wereld in naar aanleiding van de waterkwaliteitscijfers die de VMM publiceert. Telkens mogen we blij zijn een verbetering te verwelkomen, telkens moeten we er echter bij op wijzen dat de vooruitgang niet voldoende is om de normen te halen, die vooropgesteld worden door Europa. Met 44% en 36% overschrijdingen bekleden respectievelijk het IJzerbekken en het Leiebekken de twijfelachtige top van de bekkens met de grootste nitraatvervuiling van Vlaanderen. Op vlak van fosfaat heeft Vlaanderen een gemiddelde van 70%, het IJzerbekken verpest het helemaal voor Vlaanderen met 97%, op de voet gevolgd door de Leie met 89%.

Door de kaart met de 'rode' meetpunten samen te leggen met deze van de veeconcentraties is het eenvoudig om de link te leggen: de veestapel moet terug naar beneden. Enkel zo kunnen de kosten

voor de maatschappij, die door de zuivering van het drinkwater, maar ook door de ondermaatse ecologische kwaliteit van het water veroorzaakt worden, naar beneden.

MAP5 moet de Europese Nitraatrichtlijn uitvoeren, die dateert van 1991. De landbouwsector heeft ondertussen al een hele weg afgelegd en in twee derde van Vlaanderen komt er stilaan licht aan het einde van de tunnel, wat nitraat betreft. Maar als we in 2018 de vooropgestelde norm van 5% nitraatoverschrijdingen willen halen (ipv de huidige 16%), volstaat het huidige maatregelenpakket niet.

Voor de fosfaatvervuiling is er nog een lange weg te gaan. De Europese Commissie tikte Vlaanderen eerder al op de vingers. Het is dan ook niet verwonderlijk dat in het nieuwe MAP heel wat maatregelen vervat liggen om de druk van het vat te halen.

Het MAP5 stelt logischerwijs dan ook een strenge-

re aanpak voorop. Met een meer gebieds- en bedrijfsgerichte aanpak én een focus op fosfaatreductie wil Vlaanderen de 5% overschrijdingen op gewestelijk niveau halen. Een complex spel van criteria en verplichte nitraatresidumetingen geven bedrijven vrijstellingen of net verstrengingen op vlak van bemesting.

Maar dit systeem zal heel wat middelen vergen. Niet enkel van de landbouwer, maar ook van de overheid. Deze laatste zal moeten voorzien in voldoende handhaving en begeleiding. En hier knelt momenteel al het schoentje. Men schuift het Coördinatiecentrum Voorlichting en Begeleiding duurzame Bemesting (CVBB) naar voor schuift als flankerende maatregel, maar deze geeft in haar rapporten nu al aan dat de bereidwilligheid van de landbouwers om mee te werken onder de 50% ligt voor nitraatreductie en dat stappen naar fosfaatreductie nog niet direct aan de orde zijn.

Daarenboven worden nu al onderzoeken aangekondigd naar het verminderen van de bemestingsafstand voor waterlopen naar 1 meter (waar het nu minimaal 5 meter is).

In reactie op het standpunt dat we samen met BBL en Natuurpunt innemen over de afbouw van de veestapel als (bewezen tussen 2000 en 2006) efficiënte maatregel, noemt de Boerenbond de milieubeweging ‘vooruitgangspessimisten’. Geen goede basis voor debat over de grondigheid van laatstelijnsmaatregelen als mestverwerking en andere technische maatregelen om vermesting en verzuring tegen te gaan. Heel wat technieken werken nu al op een marge, terwijl we meer dan een marginale sprong vooruit moeten gaan.

Het is ook zorgwekkend dat binnen het Plan-MER niet ten gronde werd onderzocht welke impact de afbouw van de veestapel zou kunnen hebben op de waterkwaliteit. Dat deze afbouw ‘slechts’ een effect zal hebben in de vee-intensieve gebieden, lijkt ons net een bewijs van het nut. Het zijn immers deze gebieden met de grootste overschrijding.

Maar goed, het decreet is er. Aan ons rest de opvolging van de processen om de resultaten te halen. We zullen het echter niet nalaten om op dezelfde nagel te blijven kloppen: de veestapel in West-Vlaanderen moet naar beneden.

Kustpoldergraslanden

In 1997 werd het Natuurdecreet de nieuwe basis om de aftakeling van de natuur tegen te gaan. En traditioneel voor milieu- en natuurbeleid in Vlaanderen, bracht ook deze niet de grote ommezwaai, die Europa bedoeld had met haar Natuurrichtlijnen, met zich mee. Dus, Vlaanderen werd op de vingers getikt. Ook weer niets speciaals.

Wat later kwam het aangepaste Vegetatiebesluit, dat het wijzigen van aangeduide percelen binnen het op het Gewestplan afgebakend agrarisch gebied met landschappelijke waarde had moeten tegengaan. In 2009 neemt de Vlaamse Regering het akkoord op over de intentie om de historische permanente graslanden te beschermen. Helemaal op het einde –het kon effectief niet verder uitgesteld worden– neemt het parlement een beslissing over de ontwerpkaart van INBO en stelt deze ter beschikking voor openbaar onderzoek. Dat laatste landt in december 2014. Op 12 mei 2015 moest de definitieve kaart aangenomen worden. Echter, niets daarvan.

De minister beroept zich op de principes van behoorlijk bestuur om de reden achter deze vertraging te verduidelijken: ‘Een evenwichtig compromis vinden tussen waardevolle natuur en leefbare landbouw in de kustpolders is de enige oplossing, en dat zal waarschijnlijk gebeuren in juni en niet in mei zoals oorspronkelijk gepland.’ (www.jokeschauvlieghe.be) Ze geeft daarenboven –en in alle bescheidenheid– ook aan dat het met het scheuren van poldergraslanden niet zo’n vaart neemt als wordt aangegeven door de academische en politieke wereld.

2411 bezwaren werden ingediend. Een heel deel hiervan waren standaard steunbezwaren (1777) vanuit ecologische hoek, of standaard protestbezwaren vanuit de landbouw (een 500). De meer specifieke steunbezwaren vragen om een uitbreiding van het studiegebied (waar niet op kon ingegaan worden, wegens vastgelegd door de overheid) of de expliciete vraag tot bescherming van een bepaald gebied. De meer specifieke negatieve bezwaren komen uit de economische hoek. Hier valt op dat heel wat van de historische permanente graslanden in harde bestemmingen liggen. Een deel in de buurt van de luchthaven van Oostende, de haven van Zeebrugge, maar ook gebieden die als bedrijvenszone, de aanleg van de A11, of woonuitbreidingsgebied bestemd zijn. Een aantal bezwaren geven aan dat het grasland, microreliëf, fauna of de botanische soortenrijkdom niet (meer) aanwezig is. Andere handelen over de wetenschappelijke criteria en definities.

Bij de landbouw leeft de vrees dat er sluipende besluitvorming gekoppeld zou kunnen worden aan de bescherming van de poldergraslanden ('van 't één verbod komt 't ander'). Ook de huiskavels -gronden die palen aan het erf en die bebouwd, geploegd en bemest kunnen worden volgens mildere regels- krijgen een 'no pasaran' van de landbouw. Hoewel in Nederland bijvoorbeeld wél streng met principes van ruimtelijke inpassing en onderscheid tussen bedrijfskavel en aanpalende gronden wordt gewerkt. Dit zijn maar enkele impressies van de vele antwoorden die de administratie ontving. Blijft nu de vraag welke bezwaren het meest gewicht in de schaal zullen kunnen werpen.

Met het 'polderfront' (S.O.S. Kustpolders, Natuurpunt en de West-Vlaamse Milieufederatie vzw) volgen we de situatie op de voet. We voelen ons heel ongemakkelijk bij het feit dat het zo lang duurt (12 mei was de absolute deadline) en de negatieve houding, die Schauvliege continu inneemt tegenover de wetenschap en het natuurmiddenveld, maar ook de schijnbaar blind positieve houding tegenover landbouw. We blijven dan ook hopen op een evenwichtig compromis waar mens, milieu, natuur en landbouw profijt van kan hebben.

Ook wij stuurden een PAS-brief

Maar dan aan de West-Vlaamse politici. Steeds meer gemeenten verschenen in de pers met de goedkeuring van een eerder ongenuanceerde motie die uiting gaf aan een bezorgdheid voor de familiale landbouw. Dat de familiale landbouw het moeilijk heeft en een rechtvaardige steun kan gebruiken, daar willen we niet aan tornen. Echter, dit als basis gebruiken om maatregelen in vraag te stellen die de menselijke gezondheid en deze van de omgeving moeten verbeteren, dat leek ons wat van de pot gerukt. Vroeg of laat komt de boemerang terug en zullen de maatregelen nog drastischer zijn. Met nog zwaardere gevolgen voor de landbouw.

Waar gaat het om?

De aanleidingen voor de moties zijn tweërlei : langs de ene kant is er de penibele situatie van de familiale landbouw, langs de andere kant is er het samenvallen van (soms uitgestelde) milieumaatregelen. Beide worden dooreen gehaald onder de noemer 'druk op de landbouwer' en vertolkt door de landbouw als 'Stop de Waanzin'. De laatste creëert de perceptie met een bloedlustige boom om de druk op de landbouw te linken met milieu- en natuurwetgeving.

Vanuit dit beeld blijken de moties dan ook te vertrekken. Wat vraagt de motie nu?

1. In de motie staat : "De huidige en volgens de motie zeer ruim afgebakende zoekzones moeten zo snel als mogelijk en ten allerlaatste tegen 1 juli 2015 worden herleid tot meer realistische proporties, waarbij niet enkel rekening wordt gehouden met de ecologische potenties, maar evenzeer met socio-economische factoren." Onze bedenking daarbij is: Dit is een proces dat tot 2020 met de meeste omzichtigheid moet gebeuren. Zoekzones kunnen immers enkel verkleinen na de overlegplatforms, waar besproken wordt welke doelen waar worden vastgelegd. Daarna moeten deze in de managementplannen worden vastgelegd. Dit proces kent verschillende fases: van vrijwilligheid tot verplichting. Dat kan men niet rond krijgen op een half jaar.

2. In de motie staat : "Van zodra een speciale beschermingszone een goede staat van instandhouding bereikt, mogen de veehouderijen, die actief zijn in de nabijheid van deze speciale beschermingszones, niet langer gehypothekeerd worden in de ontwikkeling van hun economische activiteiten. Er moet hen een zo groot mogelijke

rechtszekerheid geboden worden op lange termijn.” Onze bedenking daarbij is : Rechtszekerheid kan je enkel garanderen door een realistisch maatregelenpakket dat niet volledig ombuigt naar de wensen van één sector. Daarom heeft men ook het overleg tussen sectoren ingelast. Het zou echter contraproductief zijn om, eens de normen zijn gehaald, de depositiesluizen terug open te draaien door het opheffen van de voorwaarden voor economische uitbating in de buurt van een IHD-gebied.

3. In de motie staat : “Per habitatrichtlijngebied moet er een transparante monitoring uitgevoerd worden om de gunstige staat van instandhouding vast te stellen. En bij het bereiken van deze gunstige staat, dienen de landbouwbedrijven ook de rechtszekerheid te verkrijgen.” Onze bedenking daarbij is : Uiteraard hangt veel af van monitoring. Dit lijkt heel logisch. De rechtszekerheid dient dan ook onder de voorwaarden te gebeuren die de instandhouding garanderen.

4. In de motie staat : “De doorstroom van informatie aan landbouwers, lokale overheden en lokale administraties moet beter.”

5. In de motie staat : “Naast het flankerend beleid voor de zwaarst getroffen rode bedrijven, moet ook verder gewerkt worden aan een aanpak voor de oranje bedrijven. Omdat de huidige overgangsregeling niet werkbaar is voor deze bedrijven, dienen snel via de voorlopige PAS mogelijkheden geboden te worden voor deze oranje bedrijven.”

6. In de motie staat : “Ook voor andere sectoren die impact hebben op deze habitatrichtlijngebieden moeten maatregelen genomen worden. Momenteel voelt de landbouwsector zich geïsoleerd en krijgt deze heel wat maatregelen opgelegd terwijl andere sectoren buiten schot blijven.” Onze bedenking daarbij is : De eerste maatregelen zijn deze van de quick wins. Deze zitten door de intensiteit van uitstoot door de landbouw en de plaatselijkheid van neerslag, net bij de nu ‘geïsoleerde’ sector. De maatregelen zullen worden genomen en daar zijn de gemeenten en belangenorganisaties zeker van op de hoogte.

7. In de motie staat : “Er moeten voldoende middelen worden vrijgemaakt om de inspanningen van de landbouwers te vergoeden.” Onze bedenking daarbij is : Niet enkel de landbouwers moeten maatregelen nemen. Iedereen die eigenaar of

of beheerder is van een actueel habitat met overschrijding van de Kritische Depositiewaarde moet maatregelen nemen. Noch over de middelen voor herstelbeheer, noch de invulling ervan werd beslist.

Zoals eerder aangegeven was de West-Vlaamse Milieufederatie vzw bezorgd om de eenzijdige invulling van de motie. Niet alleen omdat ze de koepel is van de belangenbehartigers van de natuur, maar ook omdat de afbouw van stikstofdepositie een voorwaarde is voor een gezond leefmilieu en dat is ten dienste van de hele samenleving. Immers, de maatschappelijke schade door stikstof in België wordt geschat tot 1600 euro per persoon/jaar.

Het mag niet zijn dat door het gebrek aan beleid in de jaren '90, mens en natuur de klappen moeten blijven opvangen. Een beleid moet dan ook evenwichtig zijn. Daarom stuurde de West-Vlaamse Milieufederatie een PAS-brief aan de provincieraadsleden. Dankzij de gedeelde bezorgdheid van een aantal onder hen, heeft de Provincie West-Vlaanderen nu een meer genuanceerde versie (dan bijvoorbeeld Oost-Vlaanderen) en worden belangen van natuur en landbouw samen behartigd. Daarenboven roept ze het Vlaamse beleid op om met de diverse belangengroepen aan tafel te zitten om de huidige polarisatie af te bouwen. En dit is in het belang van elke West-Vlaming.

Achtergrond :

"Nieuw mestactieplan : dweilen met de kraan open." Persbericht Bond Beter Leefmilieu en Natuurpunt. 11 juni 2015.

"Nieuw mestactieplan blijft symptoombestrijding" Persbericht www.vilt.be - 11 juni 2015.

Wetenschappers waarschuwen Schauvliege : "bespaar niet op natuur" www.standaard.be - 16 juni 2015.

Foto's :

Mest : Natuurpunt. www.natuurpunt.be

Kustpolders : Peter Bossu

2015 moest het jaar worden waarin alle Europese waterlopen weer gezond zouden zijn. Dat werd vastgelegd in de Europese kaderrichtlijn Water. Toch worden onze waterlopen nog elke dag vervuild door de industrie, de landbouwsector en huishoudens. Kortom door ons allemaal. Met de Big Jump vragen Natuurpunt, Good Planet en Bond Beter Leefmilieu de aandacht van onze politici om werk te maken van waterlopen, die bruisen van het leven. Daarom springen in heel Europa duizenden mensen in het water op zondag 12 juli 2015 om 15u. Ook in West-Vlaanderen kun je op maar liefst 5 locaties gaan springen voor een betere waterkwaliteit.

KORTRIJK

Spring mee in het Kanaal Bossuyt !

Van 14u tot 18u. Kanaal Bossuyt. Visserskaai 1.

Naast springen, is er vanaf 14u ook allerlei randanimatie in vloeibare vorm, maar ook genieten van muziek en zon, waterdiertjes ontdekken en uitzoeken hoe zuiver ons Leie- en Kanaalwater nu eigenlijk is.

Organisatie : Natuur.koepel Zuid-West-Vlaanderen i.s.m. Stad Kortrijk.

Contact : hans@natuurkoepel.be

DAMME

Spring mee in de Damse Vaart !

Om 15u. Steiger Damse Vaart Zuid 15.

Organisatie : Natuurpunt Damme

Contact : manuel.de.witte@telenet.be

DIKSMUIDE

Spring mee voor een propere IJzer!

Om 15u D'Hogebrug over de IJzer. Centrum Diksmuide.

Organisatie : Natuurpunt De Bron i.s.m. Stad Diksmuide.

Contact : info@debron.be

OOSTENDE

Spring mee in zee!

Om 15u. Zeedijk ter hoogte van de Venetiaanse Gaanderijen.

Organisatie : Stad Oostende, Good Planet, Lang leve oostende en Cultuurdienst Oostende.

Extra ! : Tentoonstelling Water! van Good Planet. in de Venetiaanse Gaanderijen - meer info blz. 13.

ROESELARE

Spring mee in Kanaal Roeselare-Leie

Vanaf 13u30 ben je welkom aan de Kajakclub ter hoogte van de Beurtkaai 1 te Roeselare.

Om 15u wordt er gesprongen. Wie met 4 en verkleed springt, wint een prijs. Daarnaast kun je er ook nog waterdiertjes bekijken samen met het Stad-Landschap West-Vlaams Hart.

Organisatie : Natuurpunt Mandelstreke, Leefmilieu Roeselare en JNM.

Info : www.natuurpuntmandelstreke.be

EXPO GOOD PLANET : WATER!

YANN ARTHUS-BERTRAND/DIETER TELEMANS/KOEN DEPREZ

Van 27 juni tot 13 september kun je in de Venetiaanse Gaanderijen te Oostende de expo Water! van Good Planet bezoeken. De tentoonstelling brengt het artistieke oeuvre van drie kunstenaars samen in een unieke tentoonstelling. deze expo brengt niet alleen de waterproblematiek in beeld, maar vertelt ook het verhaal van tientallen waterhelden wereldwijd. Want hoopgevende en inspirerende projecten, die zijn er.

Yann Arthus-Bertrand - Water, een vitale levensbron en duurzame ontwikkeling, waarom?

De Franse (lucht)fotograaf Yann Arthus-Bertrand brengt de waterproblematiek op een veelzijdige manier in beeld en doet ons inzien dat de toekomst van water nauw verbonden is met die van de mensheid.

Koen Deprez - Walk into the sea.

Voor een ontwerpwedstrijd bedacht architect-kunstenaar Koen Deprez een nieuwe strandcabine. In deze exopo bouwt hij hierop voort. Via mixed media projecteert hij zijn strandcabine middenin gebieden waar water een problematische relatie heeft met haar omgeving.

Dieter Telemans - Water Awareness 2015 Solutions. Belgisch fotograaf Dieter Telemans reisde de wereld rond, op zoek naar inspirerende oplossingen en

goede praktijkvoorbeelden voor waterzuivering en - besparing.

Meer info : www.goodplanet.be

Foto helemaal boven : Coeur de Voh -Yann Arthus-Bertrand.
Foto hierboven : strandcabine vloed- Koen Deprez

MILIEURADEN ONDER DRUK

UITDAGINGEN LOKALE PARTICIPATIE

IN EEN VERANDERENDE POLITIEKE CONTEXT

De beleidsadviserende en kritische rol van middenveldorganisaties wordt de laatste jaren minder goed verdragen. Op korte termijn winst boeken op economisch vlak staat in deze tijden van crisis immers hoog op de politieke agenda en lijkt makkelijker te behalen zonder al te veel tegenspraak. Ook voor lokale natuur- en milieuverenigingen is impact hebben op het beleid moeilijker geworden. Sinds de stopzetting van de Vlaamse samenwerkingsovereenkomst milieu met de gemeenten zijn immers zelfs lokale milieuraden geen verplichting meer. Vaak werden ze niet afgeschaft, maar bloeden ze langzaam leeg, niet in het minst omdat er geen verplichtingen meer zijn tot samenkomst, adviesvragen en het beantwoorden van adviezen.

Op welke manier kunnen natuur- en milieuverenigingen toch m(w)eer impact en inspraak op lokaal beleid verkrijgen? De mensen van de Wakkere Burger werken al geruime tijd rond deze vraag. Aansluitend op de Algemene Vergadering van de WMF van maart ging Dieter Van De Putte van De Wakkere Burger hierover in gesprek met de aanwezige lokale verenigingen. Dit met de bedoeling tot enkele werkbare tips te komen.

Overleg blijft belangrijk

“In de privésector wil de werkgever zijn concurrentiekracht verhogen. De werkgever wil zoveel mogelijk winst maken door de productiviteit en de efficiëntie te verhogen, de loonkost te verlagen,... De verwachtingen van de werknemer liggen merkkelijk anders: een positieve sfeer op de werkvloer, eerlijke arbeidsverhoudingen, arbeidsvreugde ervaren in de producten die men aflevert, een waardig loon voor het geleverde werk, et cetera. Om de verwachtingen van beide posities met elkaar te verzoenen, is sociaal overleg op de werkvloer noodzakelijk.” (uit een vakbondsblad –nvdr.)

Dit is, volgens de betreffende vakbond, de reden waarom het sociaal overleg belangrijk is. Is dit te

projecteren op milieuraden? Men kan natuur- en milieuverenigingen immers ook zien als de vakbond voor natuur en milieu. En ook op dit terrein zijn verschillende spelers actief, die ook zoveel mogelijk ‘winst’ uit natuur en leefmilieu willen halen. Het uitbaten en soms ook het uitbuiten van het leefmilieu is bron van discussie tussen die verschillende belangengroepen, waaronder de natuur- en milieubeweging. Deze laatste gaat voor de kwaliteit in combinatie met kwantiteit, de waarde van natuur an sich, duurzaamheid in werkelijke zin, ... terwijl natuur en leefmilieu voor andere belangengroepen als een verbruiksgoed of een goedkope inkomstenbron gezien wordt.

De milieu- en natuurbeweging heeft echter weinig economische lobbykracht om haar mening extra kracht bij te zetten, daarom moeten we het vooral

hebben van overtuigen. Overleg speelt daar een belangrijke rol bij, op voorwaarde dat er hiertoe een ernstige kans geboden wordt. De milieuraad kan een rol spelen om diverse visies over omgaan met natuur en leefmilieu kenbaar en bespreekbaar te maken en te streven naar een consensus met andere middenveldpartners.

Bij diverse milieuraadsleden is er echter wel frustratie over de werking van de milieuraaden. De uitgebrachte adviezen worden vaak niet erg serieus genomen door het beleid en de brengen dan ook zelden de verhoopte verandering teweeg. Nu er door het wegvallen van de Samenwerkingsovereenkomst milieu zelfs geen verplichte adviesvragen meer zijn, is het de vraag van menige milieuvereniging hoe de milieuraad dan wel in de toekomst nog enige impact op het beleid kan hebben. En ook of er nog andere efficiënte manieren zijn om als 'vakbond van milieu en natuur' gehoord te worden?

Wat is participatie?

‘Deelnemen aan’ het beleid kan op verschillende manieren. Dit kan gaan van informatie krijgen vanuit het gemeentebestuur, tot er een mening over mogen zeggen, of zelf een budget krijgen om een project uit te voeren. Een adviesraad ligt daar ergens tussenin: informatie krijgen en er een gedacht over mogen zeggen. Niet onbelangrijk, omdat de mening van een adviesraad afgestemd is tussen de verschillende maatschappelijke sectoren, die elk enerzijds een netwerk met kennis en een draagvlak hebben en anderzijds een achterban, die het beleid kan uitdragen en verdedigen.

Participatie uitgedaagd

Maar het ‘beleid’ worstelt een beetje met de maatschappelijke participatie. Langs de ene kant maakt de term ‘participatiemaatschappij’ steeds meer opgang: laat de burger doen wat hij zelf kan doen. Het gewicht komt meer bij de burger te liggen. Zeker in tijden van besparing. En, langs de andere kant moeten vergunningen vlotter kunnen verleend worden, worden procedures bij de Raad van State voor groepen duurder, dus bemoeilijkt. De milieuraad wordt ook in vraag gesteld in vele gemeenten, nu de samenwerkingsovereenkomst milieu met het Vlaams Gewest, waarbinnen de milieuraad een verplichting was, is stopgezet. Het gewicht voor beslissingen komt meer bij de beleidsvoerders en de kringen errond te liggen. De combinatie van beide tendensen laat ons

vermoeden dat het beleid in de grote –veelal meer economisch getinte– projecten geen pottenkijkers meer wenst, maar voor het persoonsgerichte –de zorg bijvoorbeeld–, of voor zaken die beleids-ondersteunend werken, gerust de banden met het verenigingsleven wil aanhalen.

Hand in eigen boezem?

Om de afschaffing, of de beperking van taken, te verdedigen, geeft het beleid wel eens aan dat de samenstelling van de milieuraad te beperkt is, of dat er een gebrek aan draagvlak en planmatigheid is. Dit hoeft niet per definitie onwaar te zijn. Het is aan de milieuraad om het tegendeel te bewijzen en aan het beleid om aan te tonen dat participatie meer is dan het uitbesteden van taken die je zelf niet wil opnemen. De opwaardering van de milieuraad zal in de huidige context waarschijnlijk wel in eerste instantie van onderuit moeten komen. Maar hoe?

De BBC en het meerjarenplan

Met de beleids- en beheercyclus (BBC), kwamen nieuwe uitdagingen voor het middenveld. Niet alleen moet de lokale overheid de grote lijnen van haar beleid voor 6 jaar vastleggen –van een jaar na de verkiezingen tot een jaar na de volgende verkiezingen–, maar ook moeten de budgetten per jaar beschouwd worden. Dit geeft de indruk dat er nog weinig inspraak-marge is. Echter, niets is minder waar.

De BBC daagt het middenveld uit om meer geplande adviezen te geven. Zo kan een raad aan het begin van de planningsperiode wegen op de opmaak van het meerjarenplan. Maar kan ze ook tijdens de lopende periode op het jaarplan wegen. Belangrijk is om het proces voor te zijn en al voor de zomervakantie aan te geven waar de raad verandering in wil zien. Zo kan je je eigen accenten in de planning krijgen. December-januari wordt dan de periode om de eigen planning op te maken, andere adviesraden te consulteren naar gemeenschappelijke punten en mogelijkheden tot samenwerken.

Vertegenwoordigers vinden

Om te kunnen wegen op het gemeentelijke beleid, ook in de milieuraad, heeft je vereniging draagvlak nodig. In deze drukke tijden is het voor natuur- en milieuverenigingen niet eenvoudig om een aantal vrijwilligers te vinden, die geïnteresseerd zijn in het opvolgen van het gemeentelijk natuur- en milieubeleid. Naast een sterke planning, helpt het daarom ook als interne werking van je vereniging

zo goed mogelijk op punt staat. Het aantrekken van nieuwe leden, de inhoud aantrekkelijk en gediversifieerd maken/houden en dit allemaal in een haalbaar kader, kan er toe bijdragen dat je dergelijke personen aantrekt.

Draagvlak is het sleutelwoord

Om als milieuraad zichtbaar te zijn/blijven en dus ook een groter draagvlak te krijgen/te behouden, kan elk jaar een sensibiliserende en/of milieugerelateerde actie uitgevoerd worden en zelfs ook wat promotie gevoerd worden voor de aanvaardbare acties van het gemeentelijke milieu- en natuurbeleid. Thematisch kan ook overwogen worden om daarvoor ook 'buitenstaanders' te betrekken binnen een kort engagement.

Voor bepaalde thema's die in de milieuraad aan bod komen en die je vereniging belangrijk vindt om op te wegen, kan je aansturen dat er thematische denkgroepen over georganiseerd worden. Bv. rond bijvoorbeeld het boombeheer in de gemeente, of een klimaatbeleid. Per thema kan je ook andere mensen/experten aantrekken voor een afgebakend engagement. Zo worden adviezen sterker en krijgen ze meer draagvlak en gehoor.

E-forum

Een open forum op het internet, waar actuele thema's aan bod komen, kan verrijkend zijn voor de werking van je adviesraad en, wederom, je draagvlak. Dit geldt ook voor een Facebookpagina. Beide geven de mogelijkheid aan niet-leden om betrokken te zijn. De adviesraad moet zelf wel aan zet blijven, het is immers daar dat de maatschappelijke actoren en visies samenkomen.

Regelmatig open vergadering

Waar deze ruimte nu veelal door het gemeentebestuur zelf wordt ingevuld, zou een open vergadering best binnen de taken van een milieuraad vallen, eventueel met de steun van de gemeente. Een klimaatforum, een vergadering rond de ruimtelijke afbakening, eco-initiatieven, of het groenbeheer van de gemeente kunnen heel wat nieuwe ideeën, engagement en draagvlak creëren. Het kan, naar aanleiding van het meerjarenprogramma, ook in de vorm van een 'stadsgesprek', 'gemeentebabbel' of 'volksraad' waarbij je verschillende thematische tafels hebt die rond een bepaald deelthema debatteren en aanbevelingen opstellen voor de adviesraden. Ook hier blijft de regel dat de regie, zoals steeds, in handen blijft van de milieuraad (en

haar maatschappelijke vertegenwoordiging) en dat zij hieruit adviezen kan geven en opvolgen. Indien niet, kan je in een situatie komen van rechtstreekse democratie waarbij het verenigingsleven als deelnemers aan het beleid, steeds verder achteruit gedrukt wordt.

Goeie afspraken over communicatie

Communiceren op vaste momenten, of over kernpunten, naar de gemeenteraad kan ook helpen om de impact van de milieuraad te versterken. Je eigen vereniging moet ook op de hoogte van en akkoord zijn met wat de vertegenwoordigers in de milieuraad verkondigen. Ook informele communicatie, zoals een goed contact met de schepen –als mogelijk– of met andere politieke vertegenwoordigers, of maatschappelijke groepen is heel belangrijk om een punt gewicht te geven.

Kan je niet beter gewoon vanuit je eigen vereniging werken?

Het is een "en-en" verhaal. Het is wel belangrijk om met duidelijke vertegenwoordigers van je organisatie werken. Dit houdt in dat wat je vertegenwoordigers aangeven op de milieuraad, ook gedragen en gecommuniceerd wordt door je vereniging.

Wanneer een punt dan ook door de verschillende maatschappelijke middenveldgroepen, die in de milieuraad zetelen, aanvaard wordt, heb je een veel ruimer draagvlak bekomen dan eentje dat enkel uit de 'groene hoek' komt. En als die andere leden dan ook een actief engagement opnemen om dat punt bij hun eigen organisatie te promoten, maakt het veel meer kans om ook effectief impact te hebben op het beleid.

Een ander belangrijk voordeel van de milieuraad is dat je ook de kleinere punten kunt opvolgen én steeds een vinger aan de pols hebt bij/gestructureerd en regelmatig contact met het beleid. Daarenboven kan je in de milieuraad ook aan taakverdeling doen en veelal rekenen op de inzet van de gemeentelijke administratie.

Meer info?

www.dewakkereburger.be

participatiewiki.be

www.adviesraden.be

[Methodieken burgerparticipatie](#)

[Powerpoint Wakkere Burger 16/03/2015](#)

Tekst : Bart vanwildemeersch en Katty De Wilde

KLEIN MAAR FIJN DE VELE VOORDELEN VAN COMPACTER WONEN

Vandaag woont de gemiddelde Belg op 120m². In het buitenland is dat gemiddeld 80m². Dat is 40% minder dan bij ons. Een groeiende bevolking, minder beschikbare ruimte, nood aan betaalbaar en flexibel wonen, grondstoffenschaarste, nood aan energiebesparing : een woonwijk met ieder een kast van een huis op een lapje grond is helemaal passé. Klein maar aangenaam wonen is de toekomst!

Thuis is waar de laptop staat

Voor mensen die thuis zijn waar hun laptop staat, alleenstaanden, mensen die veel reizen, zakenmensen, studenten, moderne nomaden die flexibeler, vrijer leven is zo compact mogelijk wonen ideaal. Maar ook bij modale gezinnen stijgt de vraag naar kleiner maar comfortabel, milieubewuster en betaalbaar wonen. Meervoudig ruimtegebruik is een middel om dit te bereiken. Inklapbare bedden, uitklapbare tafelbladen en stoelen, enz.. zorgen dat een ruimte voor meer dan één doel kan gebruikt worden en de benodigde woonoppervlakte dus kleiner blijft. Kleiner wonen kan er bovendien ook voor zorgen dat er meer open ruimte overblijft. Ruimte, die kan gebruikt worden voor ontmoeting, voedselvoorziening, recreatie, natuur, rust,....

Compact wonen kan eventueel ook nog gecombineerd worden met cohousing. Bij cohousing zijn er een aantal ruimtes voor gemeenschappelijk gebruik. Bijvoorbeeld de tuin, de bergruimte, het washok,....Door deze ruimtes te delen, kan men betaalbaar leven zonder aan comfort in te leveren. Een gemeenschappelijke tuin biedt kan meer speelruimte bieden aan kinderen dan een privé-mini-tuin compatibel aan het gezinsbudget.

Small en smart

Alles hangt af van een goed ontwerp. Dat moet doordacht, praktisch en multifunctioneel zijn. Het is veelbetekenend dat de meest toonaangevende architecten op dit moment aan het experimenteren zijn met compacte, verplaatsbare en zelfvoorzienende woonunits.

Zelfvoorzienende compacte zonnewoning. Foto : www.cabinzoom.com

Renzo Piano bijvoorbeeld. Hij heeft zich er op toegelegd een “living unit” te verzinnen, waarin een individu zelfvoorzienend zou kunnen leven. Het gebouwtje is slechts 8 m² en bevat een buro, een stoel, een slaapbank en verzonken opslagvakken. De unit is ook voorzien van duurzame technologie, zoals zonnepanelen, die het huis voorzien van ledverlichting, een kleine koelkast en een elektrisch fornuis. Regenwater wordt gezuiverd voor gebruik in de douche en de keuken. En verder is er ook nog een composttoilet.

Studio Aisslinger komt met zijn loftcube tegemoet aan de drang, die veel mensen hebben, om hun woning te zien als een statussymbool. Ondanks de compacte afmetingen straalt de loftcube luxe uit. De unit kan overal neergezet worden. Het opzet is dat de unit bijvoorbeeld op een plat dak van een flatgebouw kan geplaatst worden. Aan 4 zijden zijn de wanden doorzichtig, waardoor men de ruimte als groot ervaart en de omgeving deel uit gaat maken van de woning.

Studio Abatan speelt dan weer in Spanje in op de toenemende vraag naar kleine en verplaatsbare huisjes. Een voorbeeld daarvan is de APH80, een woning die volledig geprefabriceerd is en kan afgebroken en terug opgebouwd worden op 1 dag.

In Scandinavië zijn houtskeletbouwpakketten voor compacte woningen nu al heel populair. Om bestand te zijn tegen koude winters zijn deze huizen voorzien van een stevige laag isolatie en ramen van 3-dubbel glas, waardoor ze zeer energiezuinig zijn. Zweden zorgt bovendien dat ondanks alle houtkap hun bossen jaarlijks met 3% blijven groeien.

Port-a-Bach-containerwoning.

Het is ook veelzeggend dat ook de IKEA foundation een prototype heeft ontwikkeld van een kleine verplaatsbare woonunit. Het oorspronkelijke opzet is deze in productie te kunnen brengen om vluchtelingenfamilies een aangenamere woning te kunnen bieden. Maar ze zouden ook voor nog meer mensen een betaalbare woonoplossing kunnen bieden. Momenteel wordt het prototype getest in een vluchtelingenkamp in Ethiopië.

Ikea prototype van een compact verplaatsbare woonunit.

Minder is meer

Zo zijn er nog onnoembaar veel voorbeelden, die ons een beeld geven over hoe we anders, minimalistischer, milieuvriendelijker, vrijer, aangenaam, met minder materiële ballast, meer vrije tijd want weinig onderhoud, verlost van financiële stress kunnen wonen en leven. In de VS is er zelfs een hele beweging ontstaan rond mensen, die streven naar zelfvoorzienend wonen in vaak heel kleine huisjes: the Tiny House Movement.

Natuurlijk hoeft het niet altijd echt minimaal te zijn, maar het wordt hoog tijd dat bij elk nieuw woonproject er een duurzaam ontwerp wordt gemaakt. Dit wil zeggen dat een woonproject over 40 jaar nog moet beantwoorden aan de woonnoden in een waarschijnlijk tegen dan sterk veranderde economische en ecologische context. Dit gebeurt bij ons vandaag de dag vrijwel nooit.

Een stuk bouwgrond zou nu bv. meerdere minimale woningen kunnen huisvesten, met enkele units voor gemeenschappelijke functies en voor de rest veel gemeenschappelijke buitenruimte. Zo'n manier van wonen geeft veel mogelijkheden voor aangenaam wonen in een tijd waar bouwgrond en een huis kopen te duur is voor velen. Bovendien zouden dergelijke kleine units makkelijk te verhuizen zijn, wat ook flexibiliteit en meer vrijheid geeft.

Cohousing ecovillage Stone's throw in Wisconsin - USA

Ook wanneer men ouder wordt, kan je unit verplaatst worden dicht bij bijvoorbeeld familie. Met de huidige regelgeving is een dergelijke moderne manier van wonen echter nog heel moeilijk te realiseren. Deze wetgeving is er gekomen om misbruiken tegen te gaan, maar anderzijds geeft het ook problemen om compacter en flexibeler te gaan wonen.

Wetgeving als hindernis

Er is bijvoorbeeld een regelgeving, die bepaalt dat kavels maximum bebouwd moeten worden. En er zijn geen maximumafmetingen, maar wel minimumafmetingen voor woningen. Bv. het bouwreglement van de Stad Gent stelt dat een studio een minimum oppervlakte moet hebben van 30m². Een appartement of gezinswoning moet een woonkamer hebben van minimum 14m², indien er een aparte keuken is. Indien geen aparte keuken moet deze 18m² zijn? Een keuken moet minimum 6 m² zijn en andere afzonderlijke kamers minimum 12 m², als er een bad of een wc in is, moet daar nog 3m² bij. Ook zijn er minimumnormen qua bebouwd oppervlakte op een stuk grond.

Wanneer men bovenstaande wetgeving wil omzeilen door een huis op wielen is het een probleem om je permanent daar in te vestigen of een standplaats

voor je huisje te vinden. Wat wel mag is je huisje op wielen ergens in iemands grote tuin te zetten.

Een andere moeilijkheid is dat de huidige EPB (energieprestatie-regelgeving) niet aangepast is aan de realiteit van kleiner en compacter wonen. In de huidige wetgeving wordt de EPB berekend per m². Dit heeft als gevolg dat een kleiner huis met iets minder goeie isolatie, minder goeie beglazing,... slechter zal scoren dan een groot huis die dit wel heeft. Nochtans gebruikt een groot huis met bijvoorbeeld een bewoonbare oppervlakte van 159m² en een verbruik van 39,78 kWh/m² (E-peil 74) per jaar 2500kWh meer dan een kleiner huis dat 49kWh/m² (E-peil 86) verbruikt. De afmetingen van een huis zijn een belangrijke factor op vlak van milieu en klimaatimpact, maar daar gaat de EPB aan voorbij.

Nochtans schuift het beleid al een tijdje de nood aan compacter wonen naar voor. En veel mensen dromen nu al van kleiner, eenvoudiger en zelfvoorzienender leven en wonen. Het beleid moet dan ook dringend volgen en de wetgeving aanpassen om alternatieve ecologische compacte woonvormen meer mogelijk te maken.

Tekst : Katty De Wilde

LEESVOER VOOR VERANDERING

Naomi Klein- “No Time”

De Canadese wereldberoemde activiste Naomi Klein schreef deze keer een boek over klimaatverandering. In het Nederlands luidt de titel ervan “No Time”. Het boek maakt door middel van degelijk onderzoek en analyses duidelijk dat om het klimaat te redden ook sociale, economische en politieke ideologieën zullen moeten veranderen. Ze illustreert dit aan de hand van de olie-, steenkool- en gasreserves. Het grootste deel daarvan moet onder de grond blijven, willen we het klimaat redden. Maar bedrijven, banken en landen rekenen nog op de meer dan 10.000 miljard dollar aan inkomsten uit deze onontgonnen fossiele reserves. Het kapitalisme weegt enkel financiële risico's tegen het mogelijk rendement af. Groen kapitalisme leek een tijdje de oplossing, maar in de praktijk komt dit al te vaak neer op greenwashing. Ook op technologische oplossingen rekent Klein niet. Groene NGO's en verlichte ondernemers, die in bovengenoemde methoden de oplossing zoeken krijgen er dan stevig van langs.

Naomi Klein ziet klimaatverandering als katalysator voor verandering en een betere wereld. Ze brengt daartoe ook verslag uit van haar persoonlijke reizen naar o.a. inheemse gemeenschappen, die zich verzetten tegen de bouw van oliepijpleidingen en ontdekt de mogelijkheden van lokale, hernieuwbare energie. Het boek eindigt met een milieufilosofie, die de kwetsbaarheid en regeneratie van alle leven centraal stelt.

Ecologisch tuinieren Velt heruitgave

Velt heeft de ecologische moestuinbijbel, zoals velen het Velt-handboek ecologisch tuinieren kennen, onlangs grondig herwerkt heruitgegeven. Het boek verscheen voor het eerst in 1988 en sindsdien zijn er al meer dan 50.000 exemplaren van verkocht. Gedurende meer dan drie decennia werd het ontwikkeld en gekneed en dat op basis van de jarenlange ervaringen van tientallen overtuigde en kritische ecologische tuiniers.

Het Handboek ecologisch tuinieren verschaft inzicht in en achtergrond bij alles wat zich in je moestuin afspeelt. De basisprincipes van ecologisch moestuinieren “leef mee met de natuur en ga er niet

tegen in”, komen uiteraard heel uitgebreid aan bod. Daarnaast komen ook talloze teelten, rassen en variëteiten ter sprake.

Het Handboek ecologisch tuinieren telt 700 pagina's en kost 29,50 euro voor Velt-leden en 38,50 euro voor niet Velt-leden. Je kan het boek bestellen via de webshop van Velt of via de lokale Velt-afdelingen.

Grow Eat Share- 120 recepten van boer tot bord. Tine Tomme

Grow Eat Share is een nieuw uniek kookboek dat de favoriete plantaardige recepten van de vier chefs van het Restaurant Avalon bundelt. Grow Eat Share is meer dan een kookboek, net zoals Avalon meer dan een restaurant is. Het boek brengt naast verrukkelijke plantaardige recepten ook het verhaal van de inspirerende lokale transitiepartners met wie Avalon samenwerkt om lokaal te bouwen aan een betere wereld.

‘Als restaurant met een hart voor duurzame voedselproductie werken we met lokale biologische producten en zijn we nauw betrokken bij alles wat beweegt op het vlak van biologische landbouw in Vlaanderen’, vertelt auteur Tine Tomme. ‘In het boek delen we niet alleen 120 van onze favoriete recepten, maar laten we ook een licht schijnen op onze filosofie, de achtergrond van onze chefs en de inspirerende lokale transitiepartners met wie we samenwerken. Samen proberen we de keten tussen boer en bord zo kort en duurzaam mogelijk te maken. Door ons verhaal en onze ervaring te delen, hopen we anderen te inspireren. Onze missie mag dan in de eerste plaats om lekker eten draaien, we willen ook een platform zijn voor samenwerkingen waar de wereld beter van wordt. Onze dromen reiken verder dan het bord.’

Ook de vormgeving van dit kookboek is prachtig. Het drukwerk is bovendien ook ecologisch verantwoord. Grow Eat Share werd lokaal en met plantaardige inkt gedrukt op gerecycleerd, chloorvrij en ongebleekt FSC-gecertificeerd papier.